

Osiyo Xalqaro
Universiteti

“OSIYO XALQARO UNIVERSITETI AXBOROTNOMASI”

Ilmiy-nazariy va metodik jurnal

2025-yil, 1-son

Jurnal 2024-yildan chiqa boshlangan

“KAMOLOT” nashriyoti

BUXORO – 2025

20	To'htaxo'jayeve Maxliyoxon Omonullaxon qizi. Talabalarning o'z salohiyatini ro'yobga chiqarishida o'quv motivatsiyasini aniqlashning zarurati va o'ziga xos jihatlari	142
21	Xatamova Gulbahor Abdumo'min qizi. Kursantlarning kommunikativ kompetensiyalarni rivojlantirishning pedagogik psixologik xususiyatlari	148
22	Razzoqova Shaxnoza Jo'rayevna. Talabalarning o'quv faoliyatiga moslashishiga ta'sir qiluvchi omillar tahlili	154
23	Karimjonov Otabek Abdug'affor o'g'li. kursantlar boshqaruv va tashkilotchilik faoliyatida psixologik omillarning ta'siri va o'rni	159
24	Elov Ziyodullo Sattorovich., Boymurodov Maftunbek Ilyos o'g'li. Stress shaxsda ijtimoiy-psixologik muammo sifatida	164
25	Ismatova Dilafro'z Tuymurodovna. Oilada ota-ona farzand munosabatlarning o'ziga xos ijtimoiy psixologik xususiyatlari	170
26	Nurmetova Shohista Erkinboyevna. Etnopsixologik omillarning qizlarni oilaviy hayotga tayyorlashdagi o'rni	176
27	Abduraxmanov Abdurasul. Oliy ta'lim muassasalarida talaba va o'qtuvchi munosabatlarining psixologik ko'rinishlarini o'rganishning bugungi kundagi ahamiyati	180
28	Boqiyev Rustamjon Xamza o'g'li. O'smir o'z joniga qasd qilishining gender xususiyatlari	184
29	Zaripova Latofat Bahriddin qizi. O'smirlarda salbiy xulq-atvor ko'rinishlarining namoyon bo'lishi va uni oldini olish	189
30	Kaxxorova Saida Adizovna. Ko'p bolali oilalarda sibling munosabatlarning o'rni	195
31	Ag'amurodov Sarvar Istamovich. Talabalarda ijodiy-innovatsion faoliyat ko'nikmalarini takomillashtirishning pedagogik - psixologik xususiyatlari	202
32	Jo'rayeva Shaxnoza Davron qizi. Pedagogik faoliyat tizimida psixologik himoya mexanizmlari	209
33	Qurbonova Mavjuda Muhiddin qizi. O'quvchilarni kasb tanlashga tayyorlashda ta'lim muhitining roli	217
34	Tursunova Mohinur Bahodir qizi., Ismatova Dilafro'z Tuymurodovna. Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarda kreativlik xususiyatlarni shakllantirishning nazariy asoslari	224
35	Erkayeva Difuza., Ismatova Dilafro'z Tuymurodovna. Boshlang'ich ta'lim o'qituvchisi shaxsining ijtimoiy psixologik xususiyatlari	228
36	Abdullayeva Dilnoza Azimovna. Katta maktabgacha yoshidagi bolalarda tajovuzkor hatti-xarakatlarining psixologik va pedagogik xususiyatlari	233
37	Muxamedova Muhayyo Karimovna. Talabalarda ekologik ong shakllanishining nazariy asoslari	240
38	Исломова Фазила Амруллаевна. Психологический подход к воспитанию физических качеств	245
39	Abdullayev Amrullo Nassulloyevich. Talabalarining kasbiy muloqoti jarayonini tadbiq qilishning psixologik metodlari sharhi. (Harbiy ta'lim fakulteti talabalari misolida).	270

OILADA OTA-ONA FARZAND MUNOSABATLARNING O'ZIGA XOS IJTIMOIIY PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI

Ismatova Dilafro'z Tuymurodovna

Buxoro davlat universiteti,

Psixologiya va sotsiologiya kafedrasi dotenti

psixologiya fanlari doktori (Phd), Buxoro shahri

Annotatsiya.

Kirish: Mazkur maqolada oiladagi ota-ona va farzand munosabatlarining ijtimoiy-psixologik xususiyatlari tahlil qilinadi. Oilaning jamiyatdagi o'rnini, farzand tarbiyasida ota-onaning roli, ularning o'zaro aloqalari hamda ushbu munosabatlarning shaxs shakllanishiga ta'siri ko'rib chiqiladi. Tadqiqot natijalari oiladagi sog'lom muhitni shakllantirishda psixologik yondashuvning ahamiyatini ochib beradi.

Oila – bu jamiyatning asosiy ijtimoiy instituti bo'lib, insonning shaxs sifatida shakllanishida muhim rol o'ynaydi. Ota-ona va farzand o'rtasidagi munosabatlar oiladagi umumiy muhitni belgilaydi va bu munosabatlar jamiyatdagi ijtimoiy-psixologik jarayonlarga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Ushbu maqolada oiladagi munosabatlarning o'ziga xos jihatlari, ularning shakllanishiga ta'sir qiluvchi omillar hamda ijtimoiy-psixologik yondashuvlar tahlil qilinadi.

Ota-ona va farzand o'rtasidagi munosabatlar oila a'zolarining o'zaro hurmat, mehr-oqibat va mas'uliyat asosida quriladi. Ushbu munosabatlar farzandning psixologik rivojlanishiga, o'zini anglashiga va jamiyatdagi rolini belgilashga bevosita ta'sir qiladi. Oila a'zolarining psixologik holati, ijtimoiy mavqei va madaniy qadriyatlari oiladagi munosabatlarning shakllanishida muhim omil hisoblanadi. Bundan tashqari, oiladagi kommunikatsiya usullari va tarbiya uslublari ham munosabatlarning sifatiga ta'sir qiladi.

Ota-ona va farzand o'rtasida yuzaga keladigan nizolarni hal qilishda ochiq muloqot, o'zaro tushunish va kompromisga erishish muhim ahamiyatga ega. Psixologik maslahatlar va treninglar oiladagi muhitni yaxshilashga yordam beradi. Ota-ona farzand tarbiyasida nafaqat namunali bo'lishi, balki uning qiziqishlari va ehtiyojlarini inobatga olishi zarur. Bu esa farzandning o'ziga bo'lgan ishonchini oshiradi va uning ijtimoiylashuv jarayonini osonlashtiradi.

MAQSAD: Oilada ota-ona farzand munosabatlarning o'ziga xos ijtimoiy psixologik xususiyatlarini o'rganish.

MATERIALLAR VA METODLAR: Tadqiqot davomida kuzatish, suhbat, so'rovnoma va psixologik testlar usullari qo'llanildi. Respondentlar sifatida turli yoshdagi ota-onalar va farzandlar jalb qilindi. Ma'lumotlar statistik tahlil yordamida umumlashtirildi.

XULOSA Oiladagi sog'lom munosabatlar farzandning shaxs sifatida to'laqonli rivojlanishida asosiy omil hisoblanadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, ochiq muloqot, mehr-muhabbat va o'zaro hurmat oiladagi barqarorlikni ta'minlashning asosiy shartlaridir. Shuningdek, psixologik yondashuvlar oiladagi nizolarni samarali hal qilishda muhim rol o'ynaydi.

Kalit so'zlar: oila, ota-ona, farzand, ijtimoiy-psixologik xususiyatlar, tarbiya, munosabatlar, psixologik yondashuv.

СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ДЕТСКО-РОДИТЕЛЬСКИХ ОТНОШЕНИЙ В СЕМЬЕ.

Исмамова Дилафруз Туймурадовна

Бухарский государственный университет,

Доцент кафедры психологии и социологии

Доктор психологических наук (PhD), г. Бухара

Аннотация.

Введение: В статье анализируются социально-психологические особенности детско-родительских отношений в семье. Рассматривается роль семьи в обществе, роль родителей в воспитании детей, их взаимоотношения, а также влияние этих взаимоотношений на формирование личности. Результаты исследования раскрывают важность психологического подхода в создании здоровой среды в семье.

Семья является основным социальным институтом общества и играет важную роль в формировании человека как личности. Взаимоотношения родителей и детей определяют общую атмосферу в семье, и эти отношения напрямую влияют на социально-психологические процессы в обществе. В статье анализируются особенности семейных отношений, факторы, влияющие на их формирование, и социально-психологические подходы.

Отношения между родителями и детьми строятся на взаимном уважении, доброте и ответственности между членами семьи. Эти отношения напрямую влияют на психологическое развитие ребенка, его самосознание и определение его роли в обществе. Психологическое состояние, социальный статус и культурные ценности членов семьи являются важными факторами формирования семейных отношений. Кроме того, на качество отношений влияют методы общения и стили воспитания в семье.

Открытое общение, взаимопонимание и компромисс важны в разрешении конфликтов между родителями и детьми. Психологическое консультирование и обучение могут помочь улучшить семейную обстановку. Родители должны не только быть образцовыми в воспитании своих детей, но и учитывать их интересы и потребности. Это повышает уверенность ребенка в себе и облегчает процесс его социализации.

ЦЕЛЬ: Изучить социально-психологические особенности детско-родительских отношений в семье.

МАТЕРИАЛЫ И МЕТОДЫ: В исследовании использовались методы наблюдения, интервью, анкетирования и психологического тестирования. В качестве респондентов были привлечены родители и дети разного возраста. Данные были обобщены с использованием статистического анализа.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Здоровые отношения в семье являются ключевым фактором полноценного развития ребенка как личности. Результаты исследования показывают, что открытое общение, любовь и взаимное уважение являются главными условиями обеспечения стабильности в семье. Психологические подходы также играют важную роль в эффективном разрешении семейных конфликтов.

Ключевые слова: семья, родители, ребенок, социально-психологические особенности, воспитание, взаимоотношения, психологический подход.

SOCIAL PSYCHOLOGICAL FEATURES OF PARENT-CHILD RELATIONSHIPS IN THE FAMILY

Ismatova Dilafroʻz Tuymurodovna

Bukhara State University,

Associate Professor of the Department of Psychology and Sociology

Doctor of Psychology (PhD), Bukhara city

Annotation.

INTRODUCTION: This article analyzes the socio-psychological characteristics of parent-child relationships in the family. The role of the family in society, the role of parents in raising children, their mutual relations, and the impact of these relationships on the formation of the personality are considered. The results of the study reveal the importance of a psychological approach in creating a healthy environment in the family.

The family is the main social institution of society, which plays an important role in the formation of a person as a person. The relationship between parents and children determines the general environment in the family, and these relationships directly affect the socio-psychological processes in society. This article analyzes the specific aspects of family relationships, factors affecting their formation, and socio-psychological approaches.

The relationship between parents and children is built on the basis of mutual respect, kindness, and responsibility of family members. These relationships directly affect the psychological development of the child, his self-awareness, and the determination of his role in society. The psychological state, social status and cultural values of family members are important factors in the formation of family relationships. In addition, communication methods and upbringing styles in the family also affect the quality of relationships.

Open communication, mutual understanding and compromise are important in resolving conflicts between parents and children. Psychological counseling and training help improve the family environment. Parents should not only be exemplary in raising their children, but also take into account their interests and needs. This increases the child's self-confidence and facilitates the process of their socialization.

GOAL: To study the specific socio-psychological characteristics of parent-child relationships in the family.

MATERIALS AND METHODS: The methods of observation, interview, questionnaire and psychological tests were used during the study. Parents and children of different ages were involved as respondents. The data were summarized using statistical analysis.

CONCLUSION: Healthy relationships in the family are a key factor in the full development of a child as a person. The results of the study show that open communication, love and mutual respect are the main conditions for ensuring stability in the family. Also, psychological approaches play an important role in the effective resolution of conflicts in the family.

Keywords: family, parents, child, socio-psychological characteristics, upbringing, relationships, psychological approach.

Bugungi kunda inson o'zining to'laqonli baxtini his etishida oila va undagi shaxslararo munosabatlar dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Ma'lumki, har bir oilada kamol topayotgan bolalarning psixik xususiyatlari, jumladan, emotsional intellektining o'ziga xosligini o'rganish hozirgi davrda oilaviy munosabatlar psixologiyasining eng dolzarb muammolaridan biri hisoblanadi. Shaxsning jismonan, aqlan va shu bilan birga psixologik jihatdan rivojlanishi asosan u tarbiyalanayotgan oila muhitiga bog'liqdir. Bunda ota-onaning o'rni juda muhim ekanligi ko'p jihatdan o'z tasdig'ini topgan. Oila jamiyatning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Oilaning shakllanishi va rivojlanishi jamiyat hayotidagi siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy, ma'naviy munosabatlar bilan bevosita bog'liq ravishda amalga oshgan. Jamiyat hayotida bo'lib turadigan o'zgarishlar, kishilarning turmush tarzi, yashash va mehnat qilish sharoitlari, milliy axloq normalari, psixologiyasi, diniy e'tiqodlari ham oilaviy munosabatlarning axloqiy, huquqiy, ijtimoiy mezonlariga ta'sir ko'rsatgan. Oila muammosiga bag'ishlangan tadqiqotlarni o'rganar ekanmiz, unda oilaviy munosabatlarning huquqiy, axloqiy asoslari, ota-onalarning jamiyat va farzandlari oldidagi burchi masalasi doim olimlarning diqqat markazida bo'lgan. Shuningdek, yoshlar oilaning buyuk ma'naviyat, qadriyat, burch va mas'uliyat ekanini anglab yetmoqlari zarurligi, yigit va qizlar mustahkam oilani shakllantirish borasidagi milliy an'analarimiz, qadriyatlarimiz haqida yoshligidan to'la va to'g'ri tasavvurga ega bo'lishlari lozimligini ta'kidlaganlar. Shunki oiladagi hayot, otaonaning bir-biriga munosabati ham ana shunday tushuncha va tasavvurlar shakllanishining asosiy shartlaridandir. Shubhasiz barcha ijtimoiy institutlarda oila mexanizmlarini nazariy tahlil etish bilan bog'liq muammolar o'rganilmoqda. Oila ichidagi o'zaro ta'sir ijtimoiy o'zaro ta'sirning quyi tizimi bo'lsada, oiladagi o'zaro ta'sir holatlari ko'p jihatdan tashqi (ob'ektiv) ijtimoiy vaziyat reaksiyasi bo'lib, bunday oila tizimida ijtimoiy muhit o'zgarishi va deformatsiyasi sharoitida bog'liq. Oila tizimi bir qator qarama-qarsiliklarning mavjudligi bilan munosabatlarning ijtimoiy – psixologik mohiyatini ochib berishga xizmat qiladi. Bola tug'ilgan paytidayoq muayyan ijtimoiy muhitga moslashish jarayonini boshidan kechiradi. Tevarak atrofdagi ijtimoiy muhit bolaning

o'sayotgan ongigi uyushgan holda ta'sir etadi. Shu boisdan bola psixikasi atrof muhitga mos ravishda shakllanadi. Bola shaxsining rivojlanishidagi biologik va ijtimoiy psixologik omillarning qay birini hisobga olish kerakligi haqida emas balki ular o'rtasidagi o'zaro munosabatlarning zanjiri sifatida anglashdan iboratdir.

Mavzu mohiyatidan kelib chiqib ota-ona va farzand munosabatlarning psixologik xususiyatlarni nazariy – amaliy jihatlarini o'rganish borasida tadqiqotlar mavjud bo'lib bulardan oiladagi shaxslararo munosabatlar tushunchalarini tahlil etish bo'yicha (G.M.Andreeva, A.Ya Varga, V.M.Vovik, A.I.Zaxarov, V.N.Myasishchev, N.N.Obozov, A.S.Spivakovskaya, V.V.Stolin, E.G. Bola-ota-ona munosabatlarning psixologik-pedagogik asoslari haqidagi qoidalar (A.L.Varga, R.V.Ovcharova, A.S.Spivakovskaya, E.G.Eidemiller, V.V.Justitskis); Ota-ona munosabatlarning psixologik tomonlarini o'rgangan tadqiqotchilardan L.R.Bolotina, P.Ya. Galperina, N.K.Krupskaya, A.S.Makarenko, V.A. Petrovskiy, V.A. Suxomlinsogo, K.D. Ushinskiy, ST.Shatskiy, R.S.Berns, D.J.Boulbi, V.V. Davydova, M.I. Lisin, A. Markush va boshqalar bolaning ijtimoiy-psixologik moslashish jarayonlarida oiladagi munosabatlar irarxiyasiga bog'liq ekanligini e'tirof etishgan. Xususan Mashhur pedagog A.S Makarenko bolaning imkoniyatlariga e'tibor berib bola shaxsini loyhalashtirish kerakligini aytadi.[1] Demak bolaning shakllanishida ijtimoiy hayotning roli katta bo'lib bunda ota-ona munosabatlarning o'zaro mo'tadillashuvi bevosita bola tarbiyalanishi uchun asosiy o'rinda turadi. Estoniyalik sotsiologlar E.Tit va V.Ukolovalar oilani mikroguruh sifatida ko'rib, uning barqarorligi borliq va faoliyat ko'rsatishning o'ziga xos maqsad bilan xarakterlanadi deb quyidagicha tasniflaydi.;

- bolalarni tarbiyalash bilan bog'liq maqsadlar;

- turmush o'rtoqlarning shaxs sifatida yanada rivojlanishiga asoslangan maqsadlar;

- o'z uyingizni yaratish, unga o'ziga xoslik va qulaylik berish zarurati bilan belgilanadigan maqsadlar.[2]

Bizni faqat bitta narsa qiziqtiradi - ijtimoiy jihatdan ota-onalar va farzandlar o'rtasidagi optimal munosabatlarning ijtimoiy-psixologik shartlanganligiga muvofiq ota-onalarning

kommunikativ o'zaro ta'siriga, ya'ni bolalar bilan dialogik muloqotga kirishish muammolarining psixologik yo'llarini aniqlash kerak. Shu bilan birga, ota-onalarning bolalar bilan dialog aloqasini faollashtirishga bo'lgan ehtiyoji ushbu jarayonda birgalikdagi kognitiv makonni yaratish orqali amalga oshirilishi mumkin. Bunday shartlar, shuningdek, ota-onalar va farzandlarning ichki mas'uliyatining rivojlanish xususiyatini o'z ichiga oladi; ota-onalarning farzandlarning psixologik va fiziologik xususiyatlari haqidagi bilimlari; o'zaro hamkorlik tajribasini to'plash; birgalikdagi faoliyat uchun imtiyozlar; ota-onalarning psixologik madaniyati. Ijtimoiy-psixologik sharoitlar, shuningdek, har bir alohida oila uchun ota-onalar va farzandlar o'rtasidagi munosabatlarni optimallashtirish strategiyasi, taktikasi va dasturini belgilashda individual va shaxsga yo'naltirilgan yondashuvlarni, shuningdek, ota-onalar va farzandlar o'rtasidagi munosabatlarni bosqichma-bosqich rivojlantirishning maqsadli, har tomonlama didaktik jarayonini tashkil etishni o'z ichiga oladi.

Ota-onalar va farzandlar o'rtasidagi sub'ekt-sub'ekt o'zaro munosabatlarining ijtimoiy-psixologik va pedagogik kompetensiyasi. Ota-onalar va farzandlarning o'zaro munosabatlariga ta'sir qiluvchi turli xil sharoitlarni tahlil qilish natijalariga ko'ra, ota-onalar va farzandlar o'rtasidagi ijtimoiy-psixologik o'zaro ta'sir omillari quyidagilardir: - ob'ektiv, ijtimoiy vaziyatning o'zgarishi bilan bog'liq, bu bolaning tarkibiy va psixologik deformatsiyasiga ta'sir qilgan. Natijada bola va ota-ona hamkorligida bir-birini tushunish imkoniyatlarini ochib beradi.

Ota-onalar va bolalar o'rtasidagi munosabatlar sohasida ko'plab tadqiqotlar mavjudligiga qaramay, ularning barchasi juda tarqoq va umuman muammoning qisman ko'rinishini ifodalaydi. Ularning aksariyati, birinchi navbatda, klinik sharoitda bolalar va ota-onalarning o'zaro ta'sirini tahlil qilishga qaratilgan. Ota-onalar va bolalar o'rtasidagi munosabatlarni o'rganishning navbatdagi dolzarbligi - bu ota-onalikni chuqur ko'rib chiqish va bolalar quyi tizimini tahlil qilish va tushunishning haqiqiy etishmasligi. Bundan tashqari, hozirgi bosqichda ota-onalarning past ijtimoiy-psixologik madaniyati tashxisi qo'yilgan, bu o'smirlik davrida deviant xatti-harakatlarning o'sishiga, ota-onalar bilan nizolar, bolalarning uydan va oiladan chiqib ketishiga, bolalarning o'z

joniga qasd qilishlari, shafqatsizligi, tajovuzkor xatti-harakatlarining ko'payishiga yordam beradi. va bolaning shaxsiyati va oilaviy munosabatlar tizimini rivojlantirishdagi boshqa buzilishlar. Bu esa ota-onalar bilan maxsus, tizimli ijtimoiy-psixologik ishlarni olib borishni taqozo etadi. Farzand va ota-ona munosabatlari oila tizimining faoliyatining asosiy mexanizmlaridan biridir. Bu ota-onalar va bolalar o'rtasidagi munosabatlar, shu jumladan uning elementlarining xilma-xilligi. Ushbu munosabatlar tizimida etakchi va muhim rol ota-ona munosabatlariga tegishli. Ota-ona munosabati - bu o'ziga xos shakllanish va rivojlanish jarayoniga (bolalar tug'ilishi va tarbiyalanishi) ega bo'lgan ijtimoiy-psixologik dinamik hodisa va uch komponentli tuzilishga ega: kognitiv komponent - o'zaro ta'sir qilish usullari va shakllari haqidagi bilimlar, g'oyalar. bola bilan, asosan, ota-ona munosabatlarida, bolani va o'zini ota-ona sifatida idrok etish va anglashda amalga oshiriladi; hissiy - ota-ona munosabatlarining hissiy foni, ota-ona tuyg'ulari va sevgisida namoyon bo'ladi; xulq-atvor - ota-ona ta'limining xususiyatlari va uslubida namoyon bo'ladigan bola bilan o'zaro munosabatlarning shakli va usullari.[4] Ota-ona va bola munosabatlarining ikkinchi tomoni - bu bolaning ota-onasiga munosabati. Bu bolaning ota-onalari bilan munosabatlaridan qoniqish yoki norozilik darajasini yuzaga keltirishi mumkin. Bolaning ota-onalarga bo'lgan munosabati ota-onalarni bir butun sifatida idrok etishni o'z ichiga oladi - "ota-ona juftligi" (kognitiv komponent), ota-onalarga bo'lgan muhabbat (hissiy) va xulq-atvor ko'rinishlari (xulq-atvor). Bolaning oila va uning a'zolarini idrok etishining o'ziga xos xususiyatlarida namoyon bo'lib bu quyidagicha bosqichlarga bo'linadi.

Birinchi bolaning munosabati darajasida; hissiy-irodaviy - hissiy jihatdan, ya'ni ota-ona tuyg'ularida va ota-ona munosabatlarida sevgida; ota-onalarga ijobiy munosabatda va muhabbatda bo'lishi Ikkinchi kommunikativ-xulq-atvorda - xulq-atvorda, ya'ni. oilaviy tarbiya uslubi va xususiyatlarida. Bolaning xulq-atvorining xususiyatlarida aks etadi. G.S.Abramovanning tadqiqotlari bola va kattalar o'rtasidagi hamkorlikka bag'ishlangan. U uchta turni ajratib bola va kattalar o'rtasidagi hamkorlikni yuzaga keltiradi. Taqiqotchilari quyidagicha tasniflab beradi. Birinchi tur vaziyatli. Kattalar kabi hamkorlik bilan bo'lardi

bilan o'zaro ta'sir doirasini cheklab, bolaning mumkin bo'lgan rivojlanishi uchun sun'iy to'siq yaratadi. Ikkinchi tur - operatsion. Hamkorlikning bu turi nafaqat dolzarb, balki bolaning potentsial shaxsiy imkoniyatlari, ammo shunga qaramay, kattalar bu borada butun tashabbusdir o'zaro ta'sir o'z zimmasiga oladi. Muallif hamkorlikning uchinchi turini bola va voyaga etgan kishi bir-biri uchun eng yuqori qiymatni anglatadi deb ta'kidlagan. [3] Oddiy aqliy rivojlanish, shu jumladan rivojlanish uchun oilaviy farovonlikning roli psixo-emotsional sohada u psixologlarning asarlarida bir necha bor ifodalangan. I. M. Listik ta'kidlashicha to'liq bo'lmagan oila sharoitida ota-onalar va bolalar o'rtasidagi munosabatlarni o'rganish zarurati dolzarbdur, ehtimol, oila ijtimoiy birlik sifatida tashkil etilganidan va uchburchaklar o'rnatilganidan beri sog'lom ona-ota-bola munosabatlari sifatida munosabatlar to'liq oilada ijobiy natijalarni berishi mumkin.[4] Ota –ona va

farzandlar o'rtasidagi psixologik munosabatlarni hissiy-emotsional holatlar asosida shakllantirish mezoni muhim ahamiyatga ega. Bunday munosabatlar shaklida rivojlangan oila tizimi barqarorlashadi. Xulosa o'rnida shuni alohida ta'kidlash lozimki ota-onalarimiz hamda farzandlarimizning bir-birlariga qanday munosabatda bo'lishlari xulq-atvorning namoyon bo'lishlar tashkil etishlari bevosita ijtimoiy – madaniy omillarga bog'liqdir. V. Karimo vaning ta'kidlashicha, “Oilaviy munosabatlarning eng ta'sirli, jozibali va muhim bo'lagi – bu ona-bola munosabatlaridir. Ularning muhimligi shundaki, ayni dastlabki muloqot va mehrli munosabatlar bolaning keyingi psixik va aqliy taraqqiyotini hamda onaning xulq-atvorini belgilaydi”. Ota-onaning bir-biriga do'stona munosabati, mehribonligi, g'amxo'rliqi o'z navbatida oilada farzandlarning munosabatini ijobiy bo'lishiga yordam beradi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI | СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ | REFERENCES

1. To'ymurodovna, I. D. (2021). SPECIFIC PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF PARENTAL COOPERATION IN CHILD REARING. *ResearchJet Journal of Analysis and Inventions*, 2(04), 75-80.
2. Tuymuratovna, I. D. (2022). Socio-psychological features of correction of adolescents' emotional stress in the family. *Asian Journal of Research in Social Sciences and Humanities*, 12(4), 116-118.
3. Исмадова, Д. Т. (2022). Социально-психологические особенности отношений в молодой семье. *Science and Education*, 3(2), 1147-1154.
4. Izatovna T. S. THE INFLUENCE OF PSYCHOGENETIC FACTORS ON THE UPBRINGING OF TWINS IN UZBEK FAMILIES // *ResearchJet Journal of Analysis and Inventions*. – 2021. – Т. – №. 05. – С. 297-303.
5. Исмадова, Д. Т. (2022). Социально-психологические особенности коррекции эмоциональных напряжений подростков в семье. *Science and Education*, 3(5), 1317-1325.
6. Исмадова, Д. Т. (2016). РОЛЬ СЕМЬИ В ОБЩЕСТВЕ. *NovaInfo. Ru*, 3(57), 556-560.
7. Risnawati, W. I., Astuti, M., Shaxlo, T., Dilafruz, I., & Dilnoza, K. Effect of Work Conflict, Work Stress and Satisfaction working on Employee Erformance at PT. Federal International Financegroup (FIF-Group) Sidoarjo. *International Journal on Economics, Finance and Sustainable Development*, 4(4), 69-80.
8. Ismatova, D. T. Y. (2021). Oiladagi ajrimlar psixologik muammosi sifatida. *Oriental Art and Culture*, (8), 184-190.
9. Ismatova, D. T. (2022). Emotsional zo'riqishlarini korreksiyalashning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari. *Science and Education*, 3(4), 850-855.
10. To'ymurodovna, I. D. (2021). SPECIFIC PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF PARENTAL COOPERATION IN CHILD REARING. *ResearchJet Journal of Analysis and Inventions*, 2(04), 75-80.

MUALLIF HAQIDA MA'LUMOT [ИНФОРМАЦИЯ ОБ АВТОРЕ] [AUTHORS INFO]

Ismatova Dilafruz Tuymuratovna

Psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) dotsent

Manzil: M.Iqbol ko'chasi. 200100

ORCID:<https://orcid.org/0000-0002-1287-1116>

Email: Ismatovadilya8838@gmail.com